

POSTANOWIENIE

18 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 18 czerwca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M.S. i M.S.1
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 4 kwietnia 2025 r., V ACa 1947/23,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od Banku spółki akcyjnej w W. na rzecz M.S. i M.S.1 po 4 050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 1 marca 2023 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku ustalił, że stosunek prawny wynikający z zawartej w dniu 11 września 2006 r. pomiędzy M.S. i M.S.1 a Bank1 S.A. w G. (poprzednikiem prawnym pozwanego) umowy kredytu nie istnieje z uwagi na nieważność umowy (pkt 1); zasądził od Banku S.A.

w W. na rzecz powodów 20 031,10 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 8 maja 2021 r. do dnia zapłaty (pkt 2); zasądził od pozwanego na rzecz powodów 33 841,28 CHF wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 8 maja 2021 r. do dnia zapłaty (pkt 3) i orzekł o kosztach postępowania (pkt 4).

Wyrokiem z 4 kwietnia 2025 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku oddalił apelację pozwanego i orzekł o kosztach postępowania.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na jej oczywistą zasadność wskazując, że Sąd Apelacyjny nie uwzględnił na etapie wyrokowania skutków potrącenia, mimo że powodowie złożyli poza procesem oświadczenie o potrąceniu, które zostało wprowadzone do materiału dowodowego przez pozwanego pismem z dnia 19 listopada 2024 r.

W odpowiedzi powodowie wnieśli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie na ich rzecz od pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem Najwyższym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) zachodzi wówczas, gdy z treści skargi bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych

rozważań wynika, że wadliwości przytoczone w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Konieczne jest w związku z tym wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającej na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; postanowienie Sądu Najwyższego z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 r., nr 4, poz. 75; postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Wymaga przy tym podkreślenia, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15). Wynikająca z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej ma charakter wyjątkowy. W konsekwencji, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że skarga kasacyjna jest zasadna w stopniu „oczywistym”, jeżeli można ją stwierdzić „na pierwszy rzut oka”, bez potrzeby pogłębionego badania okoliczności sprawy (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07).

Bliższa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala przyjąć, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w przyjętym wyżej rozumieniu.

Należy podkreślić, że skarżący nie składał w niniejszym procesie oświadczenia o potrąceniu w trybie art. 203¹ k.p.c., lecz w postępowaniu odwoławczym powoływał się na oświadczenie powodów o potrąceniu, jednocześnie podnosząc w apelacji zarzuty przeciwko rozstrzygnięciu Sądu pierwszej instancji o nieważności umowy kredytowej. W konsekwencji nawet ewentualny brak merytorycznego zbadania w niniejszym procesie przez Sąd drugiej instancji skutków zarzutu potrącenia złożonego przez powodów poza procesem, w sytuacji gdy pozwany do zakończenia postępowania odwoławczego nie podniósł własnego zarzutu potrącenia, jak tego wymaga art. 203¹ k.p.c., lecz kontestował orzeczenie

Sądu pierwszej instancji orzekające o nieważności umowy kredytowej, nie pozwala na podzielenie tezy skarżącego o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w znaczeniu wyżej opisanej przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania. Konieczne jest przy tym odróżnienie zarzutu potrącenia jako czynności materialnoprawnej, której celem jest lub było doprowadzenie do wygaśnięcia zobowiązania od procesowego zarzutu potrącenia mającego na celu doprowadzenie do oddalenia powództwa w całości lub w części. Zważywszy, że skuteczność procesowego zarzutu potrącenia została ograniczona do przypadków, które objęte są dyspozycją art. 203¹ k.p.c., brak spełnienia określonych w nim wymagań skutkuje tym, że zarzut potrącenia nie może zostać uwzględniony na etapie wyrokowania, nawet jeśli materialnoprawne oświadczenie o potrąceniu było złożone skutecznie (postanowienie SN z 20 kwietnia 2026 r., I CSK 1946/25).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz w zw. z § 2 pkt 7, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Agnieszka Jurkowska-Chocyk

A.G.

[SOP]